

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 548
van **FREYA SAEYS**
datum: 11 juni 2018

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Schaamlipcorrecties op niet-medische gronden - Ontrading

Medische experts maken zich grote zorgen over de toename aan schaamlipcorrecties. In 2016 werden wereldwijd de helft meer correcties uitgevoerd dan het jaar voordien. Volgens de experts tekent die tendens zich ook in Vlaanderen af. De reden dat zoveel vrouwen zich tot een plastisch chirurg wenden, ligt volgens hen bij de pornificatie van de samenleving. Veel jonge vrouwen schijnen te denken dat hun schaamlippen, in vergelijking met die van porno-actrices, te groot zijn.

Gynaecologe An Vancoutere pleit daarom voor een multidisciplinaire aanpak. In plaats van meteen naar een plastisch chirurg te stappen, zou men jonge vrouwen vlotter moeten doorverwijzen naar een psycholoog of seksuoloog. Vaak kunnen zij hulp bieden en een operatie afwenden. Andere medische professionals stellen dan weer dat de meerderheid van de vrouwen een operatie ondergaat omdat ze wel degelijk last ondervinden tijdens bijvoorbeeld fietsen of vrijen, en niet louter omwille van een schoonheidsideaal.

Om schaamlipcorrecties die uitgevoerd worden omwille van een esthetisch ideaalbeeld zo veel mogelijk te vermijden, is ontrading dan ook aangewezen.

1. Zijn er cijfers over het aantal vrouwen dat jaarlijks een schaamlipcorrectie ondergaat?
2. Is de minister van plan om bijkomende maatregelen te nemen om zulke schaamlipcorrecties te ontraden en te vermijden? Zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 548 van 11 juni 2018

van **FREYA SAEYS**

1. Ik beschik niet over officiële cijfers van vrouwen die een schaamlipcorrectie om niet-medische redenen ondergingen. Hiervoor moet u zich richten tot het RIZIV en de federale minister van Volksgezondheid. Er zou een nomenclatuurnummer 'vagina- en vulvaplastie' bestaan, maar onder deze noemer vallen allerlei ingrepen. Het zal dus moeilijk zijn om het aantal schaamlipcorrecties hieruit te halen. Bovendien worden dergelijke ingrepen ook aangeboden door privé-ziekenhuizen, waarover geen registratie beschikbaar is.
2. De schaamlipcorrecties om niet-medische maar esthetische redenen zijn nutteloze ingrepen, die, zoals u aangeeft, uitgaan van een onrealistisch schoonheidsideaal. Ik verwijs naar twee lopende initiatieven binnen het Vlaamse beleid, relationele en seksuele vorming (RSV) en vormingsaanbod naar huisartsen, waar het thema aan bod komt.

Via RSV wordt er ingezet op het bieden van een realistisch lichaamsbeeld. Voor Sensoa, partnerorganisatie voor seksuele gezondheid en aanbieder van RSV-materialen, vormt lichaamsbeeld een belangrijk deel van RSV. Maar er wordt daarbij niet vertrokken van een risicovermijdende insteek, zoals de risico's van schaamlipcorrecties. We willen dat kinderen en jongeren leren hoe normale lichamen eruit zien. Hierbij is het belangrijk om niet enkel een schematische vulva of een foto van één vulva te laten zien, maar om een verscheidenheid aan vulva's te tonen. Sensoa biedt daarom enkele schematische tekeningen aan van vulva's op www.zanzu.be en www.allesoverseks.be. (<https://www.allesoverseks.be/themas/lichaam/vagina/hoe-zien-de-schaamlippen-er-uit> en <https://www.allesoverseks.be/themas/lichaam/schoonheidsideaal/zijn-mijn-schaamlippen-wel-normaal>)

Zoals u kan zien, praat men op deze sites ook consequent over binnenste en buitenste schaamlippen en niet over kleine en grote schaamlippen met de nuance dat in onze taal anders een normerende boodschap zit. Sensoa heeft daarnaast enkele gratis downloadbare lespakketten voor wie met de thema's lichaamsbeeld, zelfvertrouwen, porno, media en internet aan de slag wil:

- <https://www.seksuelevorming.be/materiaal/lesgeven-over-porno>;
- <https://www.seksuelevorming.be/materiaal/mijn-lichaam-goed-0> (voor 6de leerjaar basisonderwijs, gemaakt in het kader van de Week van de Lentekriebels 2016);
- <https://www.seksuelevorming.be/materiaal/weetewa> (voor secundair onderwijs, gemaakt in het kader van de Week van de Lentekriebels 2016).

In het vormingsaanbod van Sensoa voor huisartsen (LOK pakketten en vorming praten over seksualiteit en seksuele gezondheid) wordt huisartsen een aanpak aangereikt om met patiënten het gesprek aan te gaan. Daarbij wordt gefocust op de bezorgdheden én op de eigen theorievorming die een patiënt in zijn/haar hoofd maakt (ICE bevraging: ideas, concerns, expectations). Dit heeft als gevolg dat er enerzijds ingezet wordt op de arts-patiëntrelatie én dat anderzijds de ideeën, gedachten en verwachtingen van de patiënt centraal komen te staan. Dit maakt detectie van onrealistische beelden, ideeën, ... rond o.a. lichaamsbeeld (schaamlippen) mogelijk. Het voorbeeld van de schaamlipcorrectie komt in de vorming naar huisartsen aan bod. Het is immers een voorbeeld van onrealistische ideeën waar de patiënt erkenning en normaliserende boodschappen over moet krijgen. Het voordeel bij een arts is dat deze ook een

lichamelijk onderzoek kan uitvoeren om duidelijkheid te krijgen of er een medisch probleem is of dat het gaat over het ontbreken van kennis (diversiteit in vulva's en schaamlippen). Ook in dit vormingsaanbod wordt gelet op het consequent gebruik van de termen binnenste en buitenste schaamlippen, want niet alleen bij kinderen en jongeren, ook bij volwassenen zit die connotatie nog in de taal vervat.

Naast deze initiatieven die een basispreventie bieden, zal ik geen bijkomende maatregelen nemen in het kader van schaamlipcorrecties om niet-medische redenen.